

Світлана Іванівна Матвієнко,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної освіти
Ніжинського державного
університету імені Миколи Гоголя»,
(м. Ніжин, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА» З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ ТА ОСНОВИ ДИЗАЙНУ»

Одним із важливих завдань сучасної вищої школи є формування у студентів умінь організації власного навчання, починаючи з перших його днів. Як відомо, більшість студентів на початку навчання у вузі визначають невміння організовувати навчальну діяльність через недоцільний розподіл часу; відсутність умінь опрацьовувати запропоновану наукову літературу та першоджерела тощо.

Власний викладацький досвід дозволяє говорити про те, що студенти першого року навчання ще не сповна зорієнтовані на майбутню професію, не визначають для себе її чітких професійних, перш за все, – методичних основ тощо. Як визначив проведений нами аналіз навчальних планів підготовки студентів спеціальності «Дошкільна освіта» в різних вузах України (за переліком дисциплін, що викладаються за ОКР «бакалавр»), у багатьох з них вже у перших семестрах навчання викладається дисципліна «Художня праця та основи дизайну». Проте, на початкових курсах, коли студенти ще не засвоїли зміст таких важливих дисциплін, як-от: «Педагогіка», «Педагогіка дошкільна», «Психологія дитяча», а також фахових методик дошкільної освіти, зміст яких є основою для професійного становлення майбутнього вихователя.

Програма зазначеної навчальної дисципліни спрямована на поетапне оволодіння студентами теоретичних знань у галузі художньо-естетичної діяльності; специфіки

самої художньої праці, форм, методів, прийомів, які використовуються у роботі з дітьми на заняттях з художньої праці; інформації про такий вид художньо-конструктивної діяльності, як дитячий дизайн, основи якого все ширше використовуються у роботі з дітьми дошкільного віку.

Безперечно, набутий у багатьох вузах України досвід викладання дисциплін для студентів ОКР «бакалавр» спеціальності «Дошкільна освіта» є науковим джерелом удосконалення навчального процесу в умовах КМСОНП. Саме тому *метою* написання даних тез є репрезентація власного досвіду використання методичної бази в організації самостійної роботи студентів спеціальності «Дошкільна освіта» з навчальної дисципліни «Художня праця та основи дизайну».

Якісне опанування студентами вищезазначеної дисципліни з огляду на подальшу професійну спрямованість можливе, у тому числі, за умови раціональної організації самостійної навчальної роботи. Певні труднощі щодо цього становлять: практична відсутність друкованої або електронної навчальної та навчально-методичної літератури з методичних основ навчання художньої праці та основ дитячого дизайну. Розпорошена інформація з цієї проблеми міститься вперіодиці з дошкільного виховання та підручниках минулих десятиліть, в яких надається методика роботи з дітьми у галузі художньої праці, яка значною мірою відірвана від вимог сьогодення.

Саме тому однією із проблем організації самостійної роботи студентів у вузі при вивченні ними окремих дисциплін постає її навчально-методичне забезпечення, перш за все – розробка навчальних програм та забезпечення необхідною навчально-методичною літературою [1; 2].

Методичні матеріали – це спеціально розроблені викладачем навчальні матеріали, які допомагають студенту підготуватися до певного виду навчальних занять. Методичні матеріали є одним з видів методичних розробок, які містять опису методів, способів та прийомів педагогічної діяльності. Однією з головних особливостей методичних матеріалів, якими користуються студенти при вивченні курсу «Художня

праця та основи дизайну» є та, що висвітлює практичну орієнтованість запропонованої художньої техніки (витинання, шиття, різні техніки роботи з папером тощо), яку опановують студенти на занятті, на подальше примінення у практичній роботі з дошкільниками. Дуже важливо надати інформацію студентам стосовно того, якою мірою ці основи роботи з дітьми висвітленні у змісті чинних програм дошкільної освіти.

Як відомо, методика підготовки й проведення практичних занять передбачає декілька етапів. Першим з них є етап попередньої підготовки до роботи, який передбачає вивчення студентами теоретичного матеріалу у відведений для самостійної роботи час, ознайомлення з інструктивними матеріалами з метою усвідомлення завдань практичної роботи, визначення засад перенесення набутих на занятті умінь у подальшу професійну діяльність [3].

З метою вирішення вищезазначених проблем нами було укладено навчально-методичний посібник «Методичні матеріали до лабораторного практикуму навчальної дисципліни «Художня праця та основи дизайну», користування яким дозволило студентам більш чітко й творчо працювати; організувати самостійну навчальну роботу; планувати особисту стратегію навчання; творчо використовувати надані матеріали щодо поповнення теоретичних знань і розвитку практичних умінь з художньої праці та дизайну; раціонально використовувати свій час [2].

Основна мета даних методичних матеріалів – прищепити студентам навички підготовки до занять через формування в них умінь опрацювати навчальну інформацію. Розміщення методичних матеріалів до кожного практичного заняття здійснюється за чітким алгоритмом опанування навчального матеріалу:

- 1) перелік питань, які будуть обговорюватися на занятті;
- 2) список рекомендованих до теми джерел;
- 3) основні позиції практичного заняття, стосовно яких надано інформацію;
- 4) опорні поняття теми даного заняття.

У методичних матеріалах, які пропонуються студентам, обов'язково слід зазначити, виконання яких творчих завдань сприятиме удосконаленню їхніх умінь роботи з різними матеріалами. Також важливо вказати критерії оцінювання підготовки студентів до практичного заняття, а також бали, які вони можуть отримати.

Ми вважаємо, що використання вищезазначених методичних матеріалів в організації самостійної роботи знавчальної дисципліни «Художня праця та основи дизайну» студентів початкових курсів не повинна визначати лише репродуктивний характер, проте, безперечно, досягнення більш високого творчого рівня можна здійснити, пропонуючи створення студентами творчих робіт у різних видах дитячого дизайну за допомогою дизайн-ескізів (з можливістю їх подальшого примінення в умовах закладу дошкільної освіти); складання відеодобірок на одну із запропонованих тем («Сучасні тенденції дизайну для дітей», «Дитячий дизайн», «Дизайн території дитячого садка», «Дизайн інтер'єру ЗДО», «Дизайн стендового обладнання групових кімнат дитячого садка» тощо).

Список використаних джерел

1. Матвієнко С. І. Художня праця та основи дизайну: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
2. Методичні матеріали до лабораторного практикуму навчальної дисципліни «Художня праця та основи дизайну» / уклад. С. І. Матвієнко, Т. Г. Коломонець, О. В. Лісовець. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 119 с.
3. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Київ, 2010. 456 с.